

Motywowanie dziecka do nauki

Motywacja to gotowość i chęć podjęcia jakiejś aktywności np. nauki, to określenie wszystkich procesów zaangażowanych w inicjowanie, ukierunkowywanie i utrzymywanie fizycznych oraz psychicznych aktywności człowieka służących realizacji jakiegoś celu. W psychologii zajmującej się wychowaniem i edukacją wskazuje się na dwa główne rodzaje motywacji: zewnętrzną i wewnętrzną. W zależności od tego, na której motywacji „bazuje” dziecko może mu się bardziej lub mniej chcieć uczyć.

Motywacja zewnętrzna- to angażowanie się w daną aktywność dla osiągnięcia konsekwencji zewnętrznych. Jest to nagroda lub dobra ocena, jaką spodziewamy się uzyskać za trud włożony w naukę. Im nagroda będzie bardziej atrakcyjna i wartościowa dla dziecka, tym większa szansa na dobry wynik. Problem z nauką dziecka pojawia się wtedy, kiedy brakuje czynnika motywującego lub presja osiągnięć jest zbyt duża.

Motywacja wewnętrzna- opiera się na samoczynnych bodźcach, które wpływają na myślenie i zachowanie człowieka. Do takich bodźców zalicza się: odpowiedzialność, chęć rozwoju, możliwość awansu. Osoba, która motywuje się wewnętrznie, czerpie radość z samego faktu wykonania określonej czynności. Dla dziecka kierującego się motywacją wewnętrzną nauka daje satysfakcję i jest przyjemna. Aby rozwijać wewnętrzną motywację ucznia należy:

- pielęgnować potrzebę uczenia się, poznawania i badania otaczającej rzeczywistości,
- pobudzać ciekawość do nauki szkolnej poprzez stosowanie odpowiednich metod nauczania: stawianie problemów do rozwiązania, zachęcanie do dyskusji, pozwalanie na własną interpretację zagadnień,
- wyzwać ambicję poprzez stosowanie pochwał, pokazywanie osiągnięć osób powszechnie znanych i tych, które wiążą się z zainteresowaniami naszych dzieci,
- zapoznawać z perspektywami dalszego kształcenia i pracy zawodowej,
- przekonywać o praktycznej przydatności nauki szkolnej,
- uświadamiać dzieciom ich mocne strony, a także wskazywać te słabsze nad którymi muszą popracować.

W procesie zachęcania przez rodziców dziecka do nauki ważne jest kilka kwestii:

1. Systematyczność. Już od początku roku szkolnego należy wdrażać dziecko do planowania wszystkiego co ma do zrobienia, regularnego powtarzania i do systematycznej pracy.

Powinniśmy wytłumaczyć dziecku, że szybciej nauczy się, jeśli będzie regularnie pracować nad zadaniami i przyswajając mniejsze partie materiału.

2. Określenie celu nauki i korzyści z niej płynących. Rolą rodziców jest racjonalnie uzasadnić dziecku powód chodzenia do szkoły. Dziecko musi zrozumieć, dlaczego należy się uczyć. Powinno uświadomić sobie fakt, że wiedza zdobyta w szkole uczyni jego życie łatwiejszym w przyszłości.

3. Organizacja pracy. Ważne jest, żeby nauczyć dziecko, jak najlepiej podzielić czas na odrabianie lekcji, naukę na sprawdziany, powtarzanie materiału oraz inne obowiązki. Gdy zobaczy, że tak zorganizowana praca jest efektywna, z pewnością chętniej będzie siadać do nauki. Istotna jest także atmosfera podczas uczenia się. Dziecko nie powinno być rozpraszone przez komputer czy telewizor, a na biurku wskazany jest porządek.

4. Samodzielne uczenie się. Rodzice zachęcajcie dziecko do samodzielnej pracy, macie je wspierać. Możecie mu pomóc i wytłumaczyć coś, jeśli ma problemy ze zrozumieniem jakiegoś pojęcia albo polecenia zadania, jednak nie możecie odrabiać za niego lekcji lub robić projektów. Pomóżcie dziecku w znalezieniu metod uczenia się, które będą dla niego najbardziej skuteczne. Razem wyznaczajcie cele aby dziecko mogło osiągnąć sukces.

5. Pochwały i nagrody. Korzystanie z systemu kar i nagród, którym posługują się rodzice w procesie edukacji własnego dziecka powinno być stosowane z rozwagą. Kary często powodują zniechęcenie do podejmowania kolejnych prób i mogą spowodować całkowitą niechęć do nauki. Nagrody natomiast mogą doprowadzić do tego, że dziecko będzie domagać się gratyfikacji za każdą rzecz, którą wykona. Z pewnością nagrody są skuteczniejsze od kar, ale stosowanie ich musi być przemyślane. Rozwiązaniem są pochwały, które pomagają w budowaniu u dziecka poczucia pewności. Pochwała ma wyrażać uznanie dla jego pracy i kierować uwagę na włożony wysiłek i osiągnięcia.

6. Okazywanie akceptacji i miłości. Dziecko, które czuje, że rodzice w pełni je akceptują i towarzyszą mu nie tylko w radosnych chwilach, ale również w trudnych sytuacjach, będzie miało w sobie siłę i chęci, by uczyć się nowych rzeczy oraz podejmować wyzwania.

7. Rozwijanie zainteresowań. Czas poświęcony rozwijaniu zainteresowań i pasji nigdy nie jest stracony. Zyska na tym rozwój poznawczy i emocjonalny dziecka, ale przede wszystkim rozwinię się ono także społecznie zawierając nowe znajomości i przyjaźnie.

8. Kontrolowanie i monitorowanie postępów dziecka. Ważne są rozmowy o tym jak było w szkole, co dziecko robiło, jak mu się podobało. Nie pomijajcie wywiadówek, utrzymujcie kontakty z wychowawcą i nauczycielami. Jeśli dziecko będzie widziało, że interesujecie się jego postęпами będzie się bardziej mobilizować w procesie zdobywania wiedzy i umiejętności.

Dziecko zmotywowane do nauki jest: pewne siebie, aktywne, zainteresowane, opanowane, wytrwałe w dążeniu do celu, pogodne, podejmuje nowe wyzwania, dociekliwe, nie zraża się niepowodzeniami, ma poczucie własnej wartości.

Dziecko, któremu brakuje motywacji do nauki jest: apatyczne, obojętne, znudzone, mało aktywne, niechętnie do działania, niepewne siebie, ma niskie poczucie własnej wartości.

Pedagog szkolny-

Teresa Patrzalek